Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
YVESE BOTA
přednesené dne 29. září 2016 [1]

Věc C-592/15

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,
proti
British Film Institute

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Odvolací soud pro Anglii a Wales, občanskoprávní oddělení, Spojené království)]

„Daň z přidané hodnoty — Šestá směrnice 77/388/EHS — Článek 13 část A odst. 1 písm. n) — Osvobození poskytování určitých kulturních služeb od daně — Posuzovací pravomoc členských států, pokud jde o kulturní služby, na které se může vztahovat oblast působnosti osvobození od daně"

1. V projednávané věci má Soudní dvůr upřesnit působnost čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice 77/388/EHS [2]. Toto ustanovení stanoví, že členské státy osvobodí od daně „poskytování určitých kulturních služeb a dodání zboží úzce s nimi souvisejícího veřejnoprávními subjekty nebo jinými subjekty uznanými dotyčnými členskými státy".

2. Předkládající soud, Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Odvolací soud pro Anglii a Wales, občanskoprávní oddělení, Spojené království), si klade otázku, zda toto ustanovení ponechává členským státům určitý prostor pro uvážení, pokud jde o volbu kulturních služeb, na které se může vztahovat takové osvobození. Předkládající soud se rovněž táže, zda má uvedené ustanovení přímý účinek, a mohou se jej tudíž přímo dovolávat osoby povinné k dani před vnitrostátním soudem, pokud dotčený členský stát neprovedl šestou směrnici do vnitrostátního práva ve stanovených lhůtách.

3. V tomto stanovisku vysvětlím, proč mám za to, že čl. 13 část A odst. 1 písm. n) šesté směrnice musí být vykládán v tomto smyslu, že slovní spojení „poskytování určitých kulturních služeb" ponechává na členských státech, aby určily na které kulturní služby, se může vztahovat osvobození od daně z přidané hodnoty (DPH). Upřesním, že je na předkládajícím soudu, aby s ohledem na obsah dotčených služeb určil, zda je odepření nároku na osvobození od DPH žalovanému v původním řízení, British Film Institute, v souladu se zásadou daňové neutrality, a zejména zda vede k porušení zásady rovného zacházení ve vztahu k ostatním subjektům poskytujícím stejná plnění ve srovnatelných situacích, které mají u těchto plnění nárok na osvobození od DPH, či nikoli.

4. Poté vysvětlím, proč se podle mého názoru nemůže osoba povinná k dani dovolávat tohoto ustanovení před vnitrostátním soudem.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Směrnice Rady ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst. 1977, L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23) ve znění směrnice Rady 92/77/EHS ze dne 19. října 1992 (Úř. věst. 1992, L 316, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 202) (dále jen „šestá směrnice").

I – Právní rámec

A – *Unijní právo*

5. Článek 13 část A šesté směrnice stanoví:

„1. Aniž jsou dotčeny jiné předpisy Společenství, osvobodí členské státy od daně následující plnění, a to za podmínek, které samy stanoví k zajištění správného a jednoznačného uplatňování těchto osvobození a k zamezení jakýchkoli daňových úniků, vyhýbání se daňovým povinnostem či zneužití daňového režimu:

[…]

m) poskytování určitých služeb, které úzce souvisejí se sportem nebo tělesnou výchovou a které poskytují neziskové organizace osobám účastnícím se sportovních akcí nebo tělesné výchovy;

n) poskytování určitých kulturních služeb a dodání zboží úzce s nimi souvisejícího veřejnoprávními subjekty nebo jinými subjekty uznanými dotyčnými členskými státy;

[…]“

6. Od 1. ledna 2007 byla šestá směrnice zrušena směrnicí 2006/112/ES [3]. Posledně uvedená směrnice v podstatě přebírá ustanovení šesté směrnice.

7. Článek 132 směrnice této směrnice zní takto:

„1. Členské státy osvobodí od daně tato plnění:

[…]

m) poskytnutí určitých služeb úzce souvisejících s provozováním sportu nebo tělesnou výchovou, které poskytují neziskové organizace osobám vykonávajícím sportovní nebo tělovýchovnou činnost;

n) poskytnutí určitých kulturních služeb a dodání zboží úzce s nimi souvisejícího veřejnoprávními subjekty nebo jinými kulturními subjekty uznanými dotyčným členským státem;

[…]“

B – *Právo Spojeného království*

8. Před 1. červnem 1996 ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska neexistovaly právní předpisy osvobozující poskytování kulturních služeb od daně. Až od tohoto data, které odpovídá dni vstupu v účinnost ustanovení skupiny 13 přílohy 9 Value Added Tax Act 1994 (zákon z roku 1994 o dani z přidané hodnoty), osvobodily právní předpisy Spojeného království poskytování určitých kulturních služeb od DPH. Body 1 a 2 tohoto zákona tedy stanovily, že od DPH je osvobozeno poskytování – veřejnoprávním nebo jiným oprávněným subjektem – práva na vstup do muzea, galerie, na výstavu umění či do zoologické zahrady nebo na divadelní, hudební či taneční představení kulturní povahy.

3 — Směrnice Rady ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. 2006, L 347, s. 1).

9. Podle poznámky 1 uvedeného zákona se veřejnoprávním subjektem rozumí orgán místní správy, útvar vlády ve smyslu čl. 41 odst. 6 téhož zákona nebo nevládní organizace uvedená na seznamu zveřejněném Office of Public Service (útvar odpovědný za zveřejňování úředních textů) ve vydání z roku 1995, který byl nadepsán „Veřejnoprávní subjekty“. Podle poznámky 2 zákona z roku 1994 o dani z přidané hodnoty je kromě toho třeba rozumět „jinými oprávněnými subjekty“ jakýkoli orgán (kromě veřejnoprávního subjektu), který nesmí přerozdělovat a nepřerozděluje své případné zisky, investuje veškeré zisky z plnění odpovídajících popisu uvedenému v bodě 2 tohoto zákona do údržby či zlepšování poskytované služby a je řízen či spravován dobrovolně osobami, které nemají na jeho provozu žádný přímý či nepřímý finanční zájem.

10. Podle poznámky 3 uvedeného zákona se bod 1 nepoužije na plnění, jehož osvobození od daně je s to narušit hospodářskou soutěž, a znevýhodnit tak podnikání osoby povinné k dani. Poznámka 4 zákona z roku 1994 o dani z přidané hodnoty kromě toho uvádí, že bod 1 písm. b) téhož zákona se použije na poskytnutí práva na vstup na představení pouze v případě, že toto představení zprostředkovává výlučně jeden či více veřejnoprávních subjektů, jeden či více jiných oprávněných subjektů nebo tyto veřejnoprávní a jiné oprávněné subjekty společně.

II – Skutkový stav v původním řízení

11. British Film Institute je neziskovou organizací, jejíž úlohou je podporovat kinematografii ve Spojeném království. V roce 1951 došlo k dohodě na tom, že tato organizace může řídit National Film Theatre, a dále bylo dohodnuto, že od dubna 2011 tato organizace převezme činnost UK Film Council (Britská kinematografická rada).

12. V období od 1. ledna 1990 do 31. května 1996 (dále jen „sporné období“) British Film Institute odváděl DPH v základní sazbě z poskytnutí práva na vstup na promítání filmů organizovaných National Film Theatre, jakož i při příležitosti různých filmových festivalů.

13. Vzhledem k tomu, že British Film Institute měl za to, že tato plnění jsou „poskytováním kulturních služeb“ ve smyslu čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice, a tudíž měla být uvedená plnění osvobozena od DPH, podal správní odvolání, kterým se domáhal vrácení DPH uhrazené za sporné období. Dopisem ze dne 23. listopadu 2009 Her Majesty’s Revenue and Customs (Daňová a celní správa Spojeného království) toto odvolání zamítla. Tato správa potvrdila své rozhodnutí při přezkumu ze dne 3. února 2010.

14. British Film Institute tedy podal proti uvedenému rozhodnutí žalobu k First-tier Tribunal (Tax Chamber) [soud prvního stupně (daňový senát), Spojené království]. V rozhodnutí ze dne 5. prosince 2012 tento soud uvedl, že čl. 13 část A odst. 1 písm. n) šesté směrnice má přímý účinek, což má za důsledek, že plnění spočívající v poskytnutí práva na vstup na promítání filmů organizovaná žalovaným v původním řízení během sporného období jsou osvobozena od daně na základě tohoto ustanovení.

15. Dne 5. prosince 2012 podala Daňová a celní správa Spojeného království odvolání k Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [Vrchní soud (senát pro daně a věci kancléřství), Spojené království]. Rozhodnutím ze dne 12. srpna 2014 zamítl tento soud odvolání. Daňové a celní správě Spojeného království bylo tedy povoleno, aby podala odvolání ke Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Odvolací soud pro Anglii a Wales, občanskoprávní oddělení), který se rozhodl přerušit řízení a dotázat se Soudního dvora na výklad relevantních ustanovení unijního práva.

III – Předběžné otázky

16. Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Odvolací soud [pro Anglii a Wales] [občanskoprávní oddělení] se rozhodl položit Soudnímu dvoru tyto předběžné otázky:

„1) Je v případě neexistence vnitrostátní právní úpravy provádějící směrnici znění čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice, a konkrétně slovní spojení ‚poskytování určitých kulturních služeb' dostatečně jasné a přesné k tomu, aby mělo toto ustanovení přímý účinek tak, aby osvobozovalo takové kulturní služby poskytované veřejnoprávními nebo jinými uznanými kulturními subjekty, jako jsou služby poskytnuté žalovaným v projednávané věci?

2) Ponechává znění čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice a konkrétně slovní spojení ‚poskytování určitých kulturních služeb' členským státům prostor pro uvážení při jeho použití prostřednictvím prováděcích právních předpisů, a případně, jaký prostor pro uvážení?

3) Platí výše uvedené závěry i pro čl. 132 odst. 1 písm. n) směrnice 2006/112?"

IV – Má analýza

17. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci trvalo sporné období od 1. ledna 1990 do 31. května 1996 a že článek 413 směrnice 2006/112 stanoví, že tato směrnice vstupuje v platnost dnem 1. ledna 2007, mám za to, že se tato směrnice na skutkový stav věci v původním řízení nevztahuje. Není tudíž třeba odpovídat na poslední otázku položenou předkládajícím soudem, která se týká čl. 132 odst. 1 písm. n) uvedené směrnice.

18. Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba se podle mého názoru zabývat nejdříve, je, zda čl. 13 část A odst. 1 písm. n) šesté směrnice musí být vykládán v tomto smyslu, že slovní spojení „poskytování určitých kulturních služeb" zahrnuje poskytování veškerých kulturních služeb nebo ponechává na členských státech, aby určily, které kulturní služby mohou být osvobozeny od DPH.

19. Argument žalovaného v původním řízení, že čl. 13 část A odst. 1 písm. n) šesté směrnice ukládá členským státům povinnost osvobodit od daně veškeré kulturní služby, může být podle mého názoru rovnou vyvrácen. Samotná volba výrazu „určité" místo „veškeré" nebo „služby" dostatečně prokazuje, že unijní normotvůrce neměl v úmyslu učinit toto osvobození od daně obecným osvobozením platným pro všechny služby, nýbrž měl v úmyslu stanovit takové osvobození pro některé z nich.

20. V tomto ohledu není pochyb, že tím, že unijní normotvůrce použil výraz „určité", měl v úmyslu ponechat na členských státech, aby rozhodly, které kulturní služby mohou být osvobozeny od DPH.

21. Jak uvádí Evropská komise, z přípravných prací, které vedly k přijetí šesté směrnice, vyplývá, že původně bylo navrženo sestavit taxativní výčet kulturních služeb, na které se bude vztahovat osvobození od DPH. Týkalo se to konkrétně poskytování služeb souvisejících s divadlem, filmovými kluby, koncerty, muzei, knihovnami, veřejnými parky, botanickými nebo zoologickými zahradami, vzdělávacími výstavami, jakož i plnění poskytovaných v rámci činností vyvíjených ve společném zájmu, které mají sociální, kulturní nebo vzdělávací povahu [4]. Je nutno konstatovat, že unijní normotvůrce tento návrh neschválil.

4 — Viz návrh šesté směrnice Rady o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně COM(73) 950 final ze dne 20. června 1973 (*Zpravodaj Evropských společenství*, příloha 11/73, s. 42).

22. Kromě toho poznamenávám, že v první zprávě Komise o uplatňování společného systému daně z přidané hodnoty předložené Radě v souladu s článkem 34 šesté směrnice (77/388/EHS) ze dne 17. května 1977 [5], Komise, která upozornila na nepřesné znění čl. 13 části A odst. 1 písm. m) a n) šesté směrnice, uvedla toto: „jeví se paradoxním zavést případy povinného osvobození od daně, jejichž obsah je ponechán na uvážení každého členského státu“. Návrh na změnu šesté směrnice, který byl podán po této zprávě, obsahoval proto změnu tohoto znění. Komise znovu navrhla taxativní výčet kulturních služeb, na které se mělo vztahovat osvobození od DPH [6]. Členské státy však tuto změnu neschválily.

23. Není překvapením, že členským státům je ponechán tento široký prostor pro uvážení, pokud jde o osvobození kulturních služeb od daně. Kulturní tradice a regionální dědictví se totiž v rámci Evropské unie velmi liší, a to někdy i v rámci téhož členského státu. Existuje tolik kultur, kolik členských států. Tyto členské státy jsou tedy logicky s to nejlépe určit, které kulturní služby mohou nejlépe sloužit obecného zájmu, neboť připomínám, že čl. 13 část A šesté směrnice se týká osvobození od daně ve prospěch určitých činností ve veřejném zájmu.

24. Na rozdíl od žalovaného v původním řízení, který tvrdil na jednání v rámci své repliky opak, si nemyslím, že k tomu, aby mohl být přiznán nárok na osvobození od daně upravené v čl. 13 části A odst. 1 písm. n) této směrnice, je relevantní jen povaha subjektu poskytujícího plnění, a sice že se jedná o veřejnoprávní subjekt nebo jiné kulturní subjekty uznané členským státem. Žalovaný v původním řízení totiž patrně připouští, že od okamžiku, kdy byly dotčené služby poskytnuty tímto druhem subjektu, má tento subjekt automaticky nárok na osvobození od daně. Postavení poskytovatele kulturních služeb je sice skutečně podmínkou přiznání nároku na toto osvobození, avšak povaha služeb uvedených v tomto stanovení je jeho další podmínkou. Nepostačuje tedy, že subjekt, který poskytuje kulturní služby, je veřejnoprávním subjektem nebo subjektem uznaným dotčeným členským státem za kulturní subjekt k tomu, aby byl tento subjekt osvobozen od DPH, ale je rovněž třeba – jak bylo uvedeno výše – aby tento stát uznal toto plnění za způsobilé.

25. Soudní dvůr však opakovaně připomněl, že osvobození od daně uvedená v článku 13 šesté směrnice jsou autonomními pojmy unijního práva, jejichž účelem je zabránit rozdílům v používání režimu DPH mezi jednotlivými členskými státy [7]. Podle ustálené judikatury rovněž platí, že výrazy použité v rámci úpravy uvedených osvobození je třeba vykládat restriktivně, jelikož tato osvobození jsou výjimkami z obecné zásady, podle níž je DPH vybírána za každé úplatné poskytnutí služeb osobou povinnou k dani [8].

26. Jak tedy uvést do souladu s touto judikaturou široký prostor pro uvážení, který mají členské státy, pokud jde o osvobození určitých kulturních služeb od daně?

27. Mám za to, že právě z výše uvedených důvodů by bylo zbytečné podat definici slovního spojení „poskytování určitých kulturních služeb“. Naproti tomu se domnívám, že výkon této široké posuzovací pravomoci, kterou mají členské státy, musí nutně dodržovat cíle sledované šestou směrnicí, jakož i zásady, kterými se řídí DPH.

5 — COM(83) 426 final.

6 — Viz návrh devatenácté směrnice Rady o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu, kterou se mění směrnice 77/388/EHS – Společný systém daně z přidané hodnoty, COM(84) 648 ze dne 5. prosince 1984 (Úř. věst. 1984, C 347, s. 5).

7 — Viz zejména rozsudek ze dne 28. července 2011, Nordea Pankki Suomi (C-350/10, EU:C:2011:532, bod 22 a citovaná judikatura). Pokud jde o novější judikaturu týkající se článku 132 směrnice 2006/112, viz rozsudek ze dne 26. května 2016, National Exhibition Centre (C-130/15, nezveřejněný, EU:C:2016:357, bod 28).

8 — Viz rozsudek ze dne 28. července 2011, Nordea Pankki Suomi (C-350/10, EU:C:2011:532, bod 23 a citovaná judikatura). Viz rovněž rozsudek ze dne 26. května 2016, National Exhibition Centre (C-130/15, nezveřejněný, EU:C:2016:357, bod 29).

28. Připomínám tedy, že článek 13 této směrnice, který upravuje osvobození od DPH, je výjimkou ze zásady uvedené v článku 2 této směrnice, který mimo jiné stanoví, že dodání zboží nebo poskytování služeb za protiplnění uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, je předmětem daně z přidané hodnoty [9]. Obecným pravidlem je tedy podrobení těchto plnění DPH.

29. Soudní dvůr kromě toho rozhodl, že účelem čl. 13 části A šesté směrnice je osvobodit od DPH určité činnosti ve veřejném zájmu, a nikoli veškeré tyto činnosti [10].

30. Je tedy nesporné, že členské státy mají sice širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o volbu kulturních služeb, které mohou být osvobozeny od DPH, avšak nemohou vyloučit všechna plnění, která spadají do této kategorie.

31. Dále připomínám, že osvobození od daně uvedená v čl. 13 části A odst. 1 písm. h) až p) této směrnice se týkají subjektů jednajících ve veřejném zájmu v sociální, kulturní, církevní a sportovní či podobné oblasti. Jejich cílem je tedy příznivější zacházení v oblasti DPH s určitými subjekty, jejichž činnosti sledují jiné než obchodní účely [11].

32. Navíc když vnitrostátní zákonodárci rozhodují, které kulturní služby mohou být osvobozeny od DPH, musí tak činit v souladu se zásadou daňové neutrality, která je základní zásadou jednotného systému DPH zavedeného unijním právem v dané oblasti [12]. Rozdílné zacházení z hlediska DPH se dvěma službami, které jsou z pohledu spotřebitele totožné nebo podobné a uspokojují jeho stejné potřeby, stačí ke konstatování porušení této zásady [13]. Zásada daňové neutrality rovněž implikuje zamezení narušení hospodářské soutěže, které je způsobeno rozdílným zacházením z hlediska DPH. Narušení je proto prokázáno, jestliže bylo konstatováno, že si služby navzájem konkurují a je s nimi z hlediska DPH zacházeno odlišně [14].

33. Mám za to, že ve věci v původním řízení je na předkládajícím soudu, aby s ohledem na obsah dotčených služeb určil, zda odepření nároku na osvobození od DPH žalovanému v původním řízení vede k porušení zásady rovného zacházení ve vztahu k ostatním subjektům poskytujícím stejná plnění ve srovnatelných situacích, kteří mají nárok na osvobození od daně upravené v čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice, či nikoli. Domnívám se, že s ohledem na úlohu, kterou má žalovaný v původním řízení, a sice podporovat kinematografii ve Spojeném království, má být toto posouzení provedeno z hlediska bodu 1 skupiny 13 přílohy 9 zákona z roku 1994 o dani z přidané hodnoty, který stanoví takové osvobození od daně pro poskytování – veřejnoprávními nebo jinými oprávněnými subjekty – práva na vstup na divadelní, hudební nebo taneční představení kulturní povahy.

34. Když byl učiněn tento závěr, je nyní třeba se zabývat první předběžnou otázkou. Podstatou této otázky předkládajícího soudu je, zda za takových okolností, jako jsou okolnosti ve věci v původním řízení, se může osoba povinná k dani dovolávat před vnitrostátním soudem čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice.

9 — Viz zejména rozsudek ze dne 18. ledna 2001, Stockholm Lindöpark (C-150/99, EU:C:2001:34, bod 19).

10 — Viz rozsudek ze dne 9. února 2006, Stichting Kinderopvang Enschede (C-415/04, EU:C:2006:95, bod 14 a citovaná judikatura). Viz rovněž rozsudek ze dne 21. února 2013, Žamberk (C-18/12, EU:C:2013:95, bod 18 a citovaná judikatura).

11 — Viz rozsudek ze dne 21. března 2002, Kennemer Golf (C-174/00, EU:C:2002:200, bod 19).

12 — Viz rozsudek ze dne 23. dubna 2015, GST – Sarviz Germania (C-111/14, EU:C:2015:267, bod 34 a citovaná judikatura).

13 — Viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2011, (C-259/10 a C-260/10, EU:C:2011:719, bod 36).

14 — Viz rozsudek ze dne 19. července 2012, A (C-33/11, EU:C:2012:482, bod 33 a citovaná judikatura).

35. Z ustálené judikatury vyplývá, že se ve všech případech, kdy se ustanovení směrnice z hlediska svého obsahu jeví jako bezpodmínečná a dostatečně přesná, lze těchto ustanovení dovolávat při neexistenci prováděcích opatření přijatých ve stanovených lhůtách vůči jakýmkoli vnitrostátním předpisům neslučitelným se směrnicí nebo z důvodu, že definují práva, která jednotlivci mohou uplatňovat vůči státu [15].

36. Pokud jde konkrétně o obsah čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice, je třeba konstatovat, že toto ustanovení nijak neuvádí, které činnosti mohou být osvobozeny od DPH. Naopak – jak jsem uvedl výše – toto ustanovení ponechává v tomto ohledu členským státům široký prostor pro uvážení. Mám tudíž za to, že vnitrostátní soudy nebo jiné orgány mohou jen stěží bezprostředně uplatňovat toto ustanovení, pokud členské státy nezavedly zvláštní opatření za účelem upřesnění jeho obsahu. Jinak by tomu bylo, pokud by – jako v případě čl. 13 části A odst. 1 písm. g) nebo čl. 13 části B písm. d) této směrnice, jejichž přímý účinek Soudní dvůr uznal [16] – použité výrazy byly jasné a přesné, přičemž by nenechávaly pochybnosti ohledně jejich výkladu, a tudíž by umožňovaly snadno určit osobu povinnou k dani, která má nárok na osvobození od daně.

37. Článek 13 část A odst. 1 písm. n) šesté směrnice nemá podle mého názoru přímý účinek. Mám tedy za to, že osoba povinná k dani se jej nemůže dovolávat před vnitrostátním soudem, pokud dotčený členský stát neprovedl uvedenou směrnici do vnitrostátního práva ve stanovených lhůtách.

V – Závěry

38. S ohledem na výše uvedené navrhuji Soudnímu dvoru, aby odpověděl Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Odvolací soud (pro Anglii a Wales) (občanskoprávní oddělení), Spojené království] následovně:

„1) Článek 13 část A odst. 1 písm. n) šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně, ve znění směrnice Rady 92/77/EHS ze dne 19. října 1992, musí být vykládán v tom smyslu, že slovní spojení ‚poskytování určitých kulturních služeb' ponechává na členských státech, aby určily, které kulturní služby mohou být osvobozeny od daně z přidané hodnoty.

Je na předkládajícím soudu, aby zejména s ohledem na obsah dotčených služeb určil, zda je odepření nároku na osvobození od daně z přidané hodnoty žalovanému v původním řízení v souladu se zásadou daňové neutrality, a zejména zda vede k porušení zásady rovného zacházení ve vztahu k ostatním subjektům poskytujícím stejná plnění ve srovnatelných situacích, které mají u těchto plnění nárok na osvobození od daně z přidané hodnoty, či nikoli.

2) Osoba povinná k dani se nemůže dovolávat před vnitrostátním soudem čl. 13 části A odst. 1 písm. n) šesté směrnice, pokud dotčený členský stát neprovedl uvedenou směrnici do vnitrostátního práva ve stanovených lhůtách."

15 — Viz rozsudky ze dne 6. listopadu 2003, Dornier (C-45/01, EU:C:2003:595, bod 78 a citovaná judikatura), jakož i ze dne 16. července 2015, Larentia + Minerva a Marenave Schiffahrt (C-108/14 a C-109/14, EU:C:2015:496, bod 48 a citovaná judikatura).

16 — Viz rozsudky ze dne 10. září 2002, Kügler (C-141/00, EU:C:2002:473, bod 52 a násl.), jakož i ze dne 19. ledna 1982, Becker (8/81, EU:C:1982:7, bod 17 a násl.).